

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) रु सूचीनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को
नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

आ.ब. २०७५/०७५ (२०७४ कार्तिकदेखि २०७४ पौष महिनासम्म)

१. आयोगको स्वरूप र प्रकृति

नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि संवैधानिक निकायका रूपमा वि.सं. २०४७ साल माघ २८ गते अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको गठन भएको हो । नेपालको संविधानको भाग २१ धारा २३८ ले संवैधानिक निकायको रूपमा अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको व्यवस्था गरेको छ । आयोगमा एक जना प्रमुख आयुक्त र अन्य चारजना आयुक्तहरु रहने व्यवस्था छ । आयोगका प्रमुख आयुक्त र अन्य आयुक्तहरुको पदावधी ६ वर्षको हुने तथा प्रमुख आयुक्त र अन्य आयुक्तहरु ६५ वर्षको उमेरसम्म पदमा बहाल रहन सक्ने व्यवस्था रहेको छ ।

संविधानको धारा २३९ बमोजिम सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले "भ्रष्टाचार" गरी अखित्यारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा आयोगले कानून बमोजिम अनुसन्धान गरी अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । आयोगको टंगालस्थित कार्यालयका साथै ईटहरी, धनकुटा, हेटौडा, बर्दिवास, पोखरा, बुटवल, सुखेत, कोहलपुर, कन्चनपुर र दिपायलमा १० वटा कार्यालयहरु रहेका छन् ।

अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ ले आयोगलाई अनुसन्धान गरी अभियोजन गर्ने कार्यको अतिरिक्त कानुनी राज्यको अवधारणा अनुरूप सुशासन कायम गर्ने र सार्वजनिक सेवामा प्रभावकारिता ल्याउनका लागि आवश्यक हुने सुधारात्मक कार्यहरु गर्ने थप दायित्व समेत सुन्मेको छ । जस अन्तर्गत आयोगबाट निम्न कार्यहरु सम्पादित हुने गरेको छन्:

- विद्यमान ऐन, नियम वा प्रचलनमा त्रुटि भए सुधार गर्न सुझाव दिने
- अनुसन्धान तहकिकातको क्रममा न्यायिक हिरासतमा राख्ने र धरौटी वा जमानत लिई वा नलिई तारिखमा राख्ने वा छाड्ने
- भ्रष्टाचारलाई रोकथाम गर्ने उद्देश्यले निरोधात्मक एवं प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरु गर्ने
- भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले स्थापित राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग समन्वय, आपसी सहयोग र सम्बन्ध सुदृढ गर्ने
- आवश्यकतानुसार सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ वा विशिष्टीकृत सेवा प्राप्त गर्ने

११९

१.१ आयोगको संस्थागत रणनीति (सन् २०१४-२०१९) अनुसार दूरदृष्टि, परिलक्ष्य, लक्ष्य अनुसन्धान बोर्ड
तथा रणनीतिहरु देहाय अनुसार रहेको छ।

दूरदृष्टि: नेपाललाई भ्रष्टाचारमुक्त मुलुकको रूपमा स्थापित गर्ने।

परिलक्ष्य: सार्वजनिक क्षेत्रमा रहेको भ्रष्टाचारको नियन्त्रणबाट कानूनको शासन र सुशासन अभिवृद्धि गर्ने।

लक्ष्य: सन् २०१९ सम्मा सार्वजनिक क्षेत्रमा हुने भ्रष्टाचार सम्बन्धी क्रियाकलापहरुमा उल्लेख्य कमी आएको अनुभूति हुनेछ।

रणनीतिहरु

- भ्रष्टाचार विरुद्धका नीति र कानूनहरुको कार्यान्वयनमा जोड दिने
- भ्रष्टाचार नियन्त्रणको लागि निरोधात्मक कार्यहरु गर्ने
- भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने

परिपूरक रणनीतिहरु

- अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा संलग्न बिभिन्न निकायवीच समन्वय मजबुत बनाउने
- क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध स्थापित गरी विस्तार गर्ने

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

नेपालको संविधानको भाग २१ को धारा २३९ बमोजिम "(१)" कुनै सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अखित्यारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले कानून बमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सक्नेछ।

तर यस संविधानमा छुट्टै व्यवस्था भएको पदाधिकारी र अन्य कानूनले छुट्टै विशेष व्यवस्था गरेको पदाधिकारीको हकमा यो उपधारा लागू हुने छैन।

(२) धारा १०१ बमोजिम महाभियोग प्रस्ताव पारित भई पदमुक्त हुने व्यक्ति, न्याय परिषदबाट पदमुक्त हुने न्यायाधीश र सैनिक ऐन बमोजिम कारबाही हुने व्यक्तिका हकमा निज पदमुक्त भइसकेपछि संघीय कानून बमोजिम अनुसन्धान गर्न वा गराउन सक्नेछ।

(३) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने कुनै काम गरेको देखिएमा अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्ति उपर कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्न वा गराउन सक्नेछ।

(४) उपधारा (१) वा (२) बमोजिम भएको अनुसन्धानबाट सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिको काम कारबाही अन्य अधिकारी वा निकायको अधिकारक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने प्रकृतिको देखिएमा

१२०

४१

अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आवश्यक कारबाहीका लागि सम्बन्धित अधिकारीहरूलाई
निकाय समक्ष लेखी पठाउन सक्नेछ ।

(५) अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले अनुसन्धान गर्ने वा मुद्दा चलाउने आफ्नो काम,
कर्तव्य र अधिकारमध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार प्रमुख आयुक्त, कुनै आयुक्त वा नेपाल
सरकारको अधिकृत कर्मचारीलाई तोकिएको शर्तको अधिनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी
प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(६) अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्यविधि
संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।" त्यसैगरी संविधानको धारा २९३ मा संवैधानिक निकायको काम
कारबाहीको अनुगमन संसदीय समितिबाट हुने व्यवस्था रहेको छ भने धारा २९४ मा आयोगको
बार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपति समक्ष बुझाउने सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ।

३. आयोगमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको सचिवालयको प्रमुखमा नेपाल सरकारबाट नियुक्त
राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको सचिव रहने व्यवस्था छ । आयोगको संगठन तालिका अनुसूची-१
मा उल्लेख गरिएको छ । आयोगमा अनुसन्धान महाशाखाहरू-६ वटा, विशेष अनुसन्धान
महाशाखा, प्रहरी महाशाखा, प्रशासन महाशाखा, मुद्दा, बहस तथा पुनरावेदन महाशाखा,
अनुगमन तथा तामेली महाशाखा र नीति, योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा गरी जम्मा
१२ वटा महाशाखा रहेका छन् । आयोगको केन्द्रमा हाल ५१८ जना कर्मचारीको स्वीकृत दरवन्दी
रहेको छ । अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका १० वटा कार्यालयहरूमा कुल दरवन्दी
३०२ समेत गरी हाल आयोगमा जम्मा ८२० जना कर्मचारीको दरवन्दी रहेको छ । आयोगको
संगठन तालिका अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा

नेपालको संविधानमा सार्वजनिक पद धारण गरेको कुनै व्यक्तिले कानून बमोजिम भ्रष्टाचार मानिने
कुनै काम गरेको देखिएमा त्यस्तो व्यक्ति र सो अपराधमा संलग्न अन्य व्यक्तिहरु उपर कानून
बमोजिम अधिकार प्राप्त अदालतमा मुद्दा दायर गर्ने वा गराउने व्यवस्था गरिएको छ ।

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा दर्ता भएका भ्रष्टाचारसम्बन्धी विभिन्न उजुरीहरूलाई
मन्त्रालयगत/निकायगत रूपमा वर्गिकरण गरी तोकिएका अनुसन्धान महाशाखाहरूबाट
उजुरीहरुको प्रारम्भिक छानविन तथा आवश्यकता अनुसार विस्तृत अनुसन्धान हुने ।

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

६.१ सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर:- सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम
४ अनुसार दस्तुर लाग्ने ।

४२

६.२ सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने अवधि:- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३७ ले उत्तरायण अनुसन्धान आयोग
तोकेको अवधिभित्र र अन्य विशेष कानूनले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरु सम्बन्धित अधिकारीले हेरी कानून अनुसार दिन मिल्ने सूचना तोकिएको समयमा सूचना अधिकारी मार्फत उपलब्ध गराउने।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव श्री राजन खनाल

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को प्रथम चौमासिकमा मुद्दा दर्ता गर्ने निर्णय भएका जम्मा ५२ वटा मुद्दा विशेष अदालतमा दायर गरिएको छन्।

आ.व. २०७४/७५ को प्रथम चौमासिकसम्मा करिव ४,१८७ नयाँ उजुरीहरु आयोगमा दर्ता हुन आएका र अधिल्लो आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका ७,७४२ समेत करिव ११,९२९ उजुरीहरु उपर आयोगबाट छानविन तथा अनुसन्धान भईरहेको छ। उक्त अवधिमा करिव ३,५३१ उजुरीहरु फछ्यौट भएका छन्। यस अवधिमा करिव १३२ उजुरीहरु उपर विस्तृत अनुसन्धान भईरहेको, करिव १,६४४ उजुरीहरु तामेलीमा गएको र करिव १,७५५ उजुरीहरु उपर विविध कारबाही भएको छ।

९.१ निरोधात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक रणनीति अन्तर्गतका कार्यहरु

अखित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३५५. को उपदफा (२) मा भ्रष्टाचार हुन नदिनका लागि निरोधात्मक उपायहरुको खोजी, अनुसन्धान र प्रक्रिया विकास तथा तत् सम्बन्धमा जानकारी अभिवृद्धि गर्ने आयोगले आवश्यक ठानेका प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरु गर्नसक्ने व्यवस्थाछ। यसै अनुरूप आयोगले विभिन्न गतिविधिहरु संचालन गर्दै आएकोछ। यसका लागि आयोगले प्रवर्द्धनात्मक तथा निरोधात्मक कार्यसम्बन्धी अवधारणा पत्र २०७४ कार्यान्वयनमा ल्याएको छ।

९.२ निरोधात्मक रणनीति

निरोधात्मक उपाय अन्तर्गत आयोगले भ्रष्टाचारको जोखिमपूर्ण क्षेत्र तथा विद्यमान पद्धतिमा भ्रष्टाचारका प्रमुख कारणहरुको पहिचानमा जोड दिने, भ्रष्टाचार न्यूनीकरण र निरोधका लागि सरकारले अपनाउनुपर्ने उपायहरुका बारेमा सरकारलाई नीतिगत सुझाव दिने र भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि विभिन्न निकायहरुबाट सम्पादन हुने प्रयासहरुबीच समन्वय र तिनको अनुगमन तथा मूल्यांकन जस्ता कार्यहरु निरन्तर गर्दै आएको छ।

आयोगकै पहलस्वरूप व्यवसायिक र संगठित क्षेत्रको आचारसंहिता तर्जुमा गरी लागू गराउने प्रयत्न भएको छ। विभिन्न मन्त्रालय र केन्द्रीय निकायहरुमा गठित सम्पर्क विन्दु (Focal Point) मार्फत आचार संहिताको नियमित अनुगमन गर्ने कार्यको प्रारम्भ भएको छ।

४९

स्थलगत रूपमै विभिन्न अनुसन्धान टोलीहरु परिचालन गरी भ्रष्टाचार विरुद्धको
अनुगमनलाई परिणाममुखी तुल्याउने विषयमा पनि आयोग सक्रिय रहेंदै आएको छ। यसका २०८७
लागि क्षेत्रीय र सम्पर्क कार्यालयहरुलाई विशेष रूपमा परिचालित गरिएको छ। सार्वजनिक
निकायहरुमा कार्य संचालन कार्यविधि (Standard Operational Procedures) तयार
गर्न लगाउने र कार्यसम्पादन दिग्दर्शन, कार्यविधि वा विनियम बनाई कार्यसम्पादनलाई
सरलीकरण गर्न लगाउने विषयमा पनि आयोगले सुझावहरु दिँदै आएको
छ।

नागरिक सेवा प्रवाह तथा सार्वजनिक सरोकारका विषयमा सार्वजनिक निकाय र
पदाधिकारीहरुबाट सम्पादित कार्यको प्रभावकारिताका लागि सम्बद्ध निकायका जिम्मेवार
पदाधिकारीहरुसँग अन्तर्क्रिया/बैठकहरु आयोजना गरिएका छन्। आयोगका माननीय प्रमुख
आयुक्त र माननीय आयुक्तहरुको समुपस्थितिमा विभिन्न निकायहरुबाट प्रवाहित सेवाको
अवस्था, समस्या तथा चुनौतीहरु एवं समाधानका उपायहरुबारे छलफल गरी सहजीकरण र
समन्वय जस्ता पक्षमा सुधार भई सेवाप्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन सहायकसिद्ध भएको
पाइएको छ।

९.३ प्रवर्द्धनात्मक रणनीति

प्रवर्द्धनात्मक रणनीति अन्तर्गत भ्रष्टाचार नियन्त्रणसम्बन्धी अन्तरक्रिया, छलफल र
गोष्ठी तथा सामुदायिक शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको छ। भ्रष्टाचार
नियन्त्रणमा आयोगको भूमिका समेटिएको डकुमेन्ट्री तयार गर्ने, पत्रपत्रिका तथा एफ.एम.
रेडियो समेतबाट सन्देशमूलक सूचनाहरु प्रकाशन र प्रसारण गर्ने, ब्रोसर एवम् पोष्टर र पम्प्लेट
जस्ता सामाग्रीको छपाइ तथा वितरण गर्ने र नियमित रूपमा भ्रष्टाचारविरुद्धका महत्वपूर्ण लेख
रचनाहरु समावेश भएका पुस्तिकाहरु प्रकाशन गर्ने कार्य हुँदै आएका छन्।

आयोगले भ्रष्टाचारविरुद्ध निष्पक्ष र उत्कृष्ट समाचार सम्प्रेषण गर्ने संचार माध्यमका अतिरिक्त
अन्य विभिन्न माध्यमबाट भ्रष्टाचार नियन्त्रणको अभियानमा सहयोगपूऱ्याउनेविशष्ट
व्यक्तिहरुलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने नीति कार्यान्वयन गर्दै आएको छ। यसका अतिरिक्त
भ्रष्टाचार विरुद्धका राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरुलाई आयोगले उल्लास र विशेष
भव्यताका साथ सम्पन्न गर्ने अभ्यासको थाली गरेको छ।

९.४ अन्तरक्रिया र छलफल

प्रवर्द्धनात्मक उपाय अन्तर्गत आयोग मातहतका कार्यालयहरुको संयोजनमा विभिन्न
जिल्लाका कार्यालय प्रमुखहरु, नागरिक समाज, संचारकर्मी, गैरसरकारी संघसंस्था, उद्योग
वाणिज्य संघका प्रतिनिधि, कानून व्यवसायी लगायत समाजका अगुवा समेतको
सहभागितामा विभिन्न मितिमा अन्तर्क्रिया तथा छलफल कार्यक्रम गरिएका छन्। आर्थिक
वर्ष २०७४/७५ को प्रथम चैमासिकसम्ममा संचालन भएको कार्यक्रमहरु निम्नानुसार छन्:

५०

९.५ सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम

आयोगले आर्थिक वर्षा २०६४/६५ देखि भ्रष्टाचारविरुद्धको जनचेतनामूलक सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ। खासगरी उच्च माध्यमिक विद्यालय र क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थी र शिक्षकहरूलाई लक्षित गरी संचालित गरिने कार्यक्रमहरूमा आ.व. २०७४/७५ को प्रथम चौमासिकमा आयोगका र मातहत कार्यालयहरू मार्फत भ्रष्टाचार विरुद्ध जनचेतना मूलक २६ वटा सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम तथा १९ वटा अन्तर्क्रिया/गोष्ठी आयोजना गरिएको छ। रेडियो तथा एफ.एम. मार्फत भ्रष्टाचार नियन्त्रणसम्बन्धी चेतनामूलक सूचनाहरू निरन्तर प्रसारण गरिएको छ।

९.६ सम्पर्क विन्दु (Focal Point) बैठक

आयोगबाट भएका निर्णयहरू कार्यान्वयनको समीक्षा गर्न तथा भ्रष्टाचार न्यूनीकरणसम्बन्धी समसामयिक विषयहरूमा विभिन्न मन्त्रालय र निकायका सम्पर्क विन्दुको रूपमा तोकिएका जिम्मेवार पदाधिकारीहरूसँग नियमित रूपमा २९ पटक (२०७४ साल पौष मसान्तसम्म) बैठकको आयोजना गरिएको छ।

९.७ जानकारी एवम् सन्देशमूलक सूचना प्रकाशन र प्रसारण

आयोगले आफ्नो वेभपेज, फेसबुक तथा ट्वीटरको माध्यमबाट एवं आयोगका कार्यालयहरूबाट आ-आफ्ना कार्य क्षेत्रका स्थानीय पत्रपत्रिका तथा एफ.एम. रेडियोहरू मार्फत भ्रष्टाचारका विरुद्धमा जनमत सिर्जना गर्ने उद्देश्यले विभिन्न सन्देशमूलक सूचनाहरू प्रसारण गर्ने गरेको छ। यसका अतिरिक्त आयोगका गतिविधिहरू समेटी बुलेटिन र ब्रोसर प्रकाशन गरी वितरण समेत गर्ने गरिएको छ। भ्रष्टाचार विरोधी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न विभिन्न प्रकारका प्रचार सामाग्रीहरू नियमित रूपमा प्रकाशन गरी वितरण समेत गर्ने गरिएको छ।

२०७४ साल असोज ३ गतेबाट “भ्रष्टाचार विरुद्ध अभियान” शिर्षकमा रेडियो नेपालबाट पाक्षिकरूपमा बिहिवार विहान ७ बजेको समाचारपछि रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।

९.८ आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको आचारसंहिता

आयोगमा कार्यरत जनशक्तिलाई थप अनुशासित, नैतिकवान र जवाफदेही बनाउन पुरानो आचारसंहितालाई परिमार्जन गरी आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको आचार संहिता, २०७३अवलम्बन गरिएको छ। परिवर्तित सन्दर्भ र आयोगको गरिमा अनुरूप आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूलाई अनुशासित र मर्यादित बनाउन विद्यमान आचार संहितामा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिनेछ।

९.९ जनशक्ति क्षमता मूल्यांकन (Human Resources Capacity Assessment) गर्ने

आयोगको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी र नतिजामूलक बनाउन कार्यरत जनशक्तिको क्षमताको उपयोग गर्ने तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्नुपर्ने आवश्यकता छ। आयोगका

४१

कामकारवाहीलाई नतिजामुखी बनाई अनुभूतियोग्य प्रतिफल प्राप्त गर्ने कार्यरत जनशक्तिको
क्षमता मुल्यांकन (Capacity Assessment) एवम् क्षमता अभिवृद्धिका लागि
आवश्यकताको पहिचान(Need Assessment) गरी सोही आधारमा मानव संसाधन
विकास (Human Resource Development) को नवीन अवधारणा सहितको
कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिने सोचलाई निरन्तरता दिइएको छ।

९.१० अभियोजन नीति (Prosecution Policy) तयार गर्ने

अनुसन्धान, तहकिकात र अभियोजनसम्बन्धी कार्यलाई मार्गदर्शन गर्ने उद्देश्यले
अभियोजन नीति तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु आवश्यक छ। आयोगबाट हुने निर्णयमा
एकरूपता कायम गर्न, निर्णयमा हुन सक्ने विरोधाभासको अन्त्य गर्न र कसुरको गम्भीरता र
दण्डको स्तरबीच सामज्जस्यता कायम गर्ने समेत अभियोजन नीति आवश्यक देखिन्छ।
त्यसैले अन्य मुलुकहरूले अवलम्बन गरेको पछति र अभ्यासहरु समेत विश्लेषण गरी
नेपालको विद्यमान कानून, अभ्यास र प्रतिपादित सिद्धान्तलाई मध्यनजर राखी अभियोजन
नीति तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रयास भइरहेको छ।

९.११ अदालतका फैसलाहरूको अध्ययन र विश्लेषण गर्ने

अदालतद्वारा भएको फैसलाहरूको अध्ययन विश्लेषण गर्ने तथा मुद्दा हार्नुपर्ने कारण
पहिचान गरी आगामी दिनमा गर्नुपर्ने सुधारका विषयहरु बोध गरी कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने
देखिन्छ। मुद्दा तयारी, बहस पैरवी र अनुसन्धान प्रक्रियालाई अझ सुदृढ र व्यवस्तित बनाई
अधिकतम सफलता प्राप्त गर्न अदालतबाट भएका फैसलाहरूको अध्ययन गर्ने कार्य भैरहेको
छ।

९.१२ तालिम कार्यक्रम/अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागिता

कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि आयोगको संस्थागत रणनीति एक महत्वपूर्ण पक्ष हो।
कुनै पनि संगठनको लक्ष्य प्राप्तिमा मानवीय पुँजीको (Human Capital) अहम् भूमिका रहने
कुरामा आयोग सचेत छ। यसर्थ आयोगमा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिमा
आयोगले जोड दिएको छ। आयोगमा पदार्पण गर्ने नवआगन्तुक कर्मचारीहरूलाई आ.व.
२०७४।७५ को प्रथम चौमासिकसम्मा आयोग र अन्तर्गत कार्यालयका ४९ जना विभिन्न
श्रेणीका कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी आधारभूत प्रशिक्षण प्रदान गरिएको र
१९ जना विभिन्न तहका कर्मचारीहरू विभिन्न मुलुकहरूमा वैदेशिक तालिम/अध्ययन
भ्रमणतथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमासहभागी भएका छन्।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख:- सचिव श्री राजन खनाल

प्रवक्ता:- सह-न्यायाधिवक्ता श्री पदम प्रसाद पाण्डेय (९८५११७६५९२)

सूचना अधिकारी:- उप-सचिव श्री मदन कोइराला (९८४१३५१४८८)

४१

४२
आयोग मातहतका १० वटा कार्यालयहरुका सूचना अधिकारीहरुको नाम र सम्पर्क टेलिफोन नं.
देहाय अनुसार रहेको छ ।

कार्यालयको नाम	सूचना अधिकारीको नाम	सम्पर्क टेलीफोन नं.
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, इटहरी	प्र.उ. श्री किसन सिंह थापा	९८५१२०८८८८
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, धनकुटा	शा.अ. श्री रविन सापकोटा	९८६६८९४३१३
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, हेटौडा	उपसचिव श्री देव कुमार राई	९८४१३५९९९०
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, बर्दिवास	प्र.ना.उ. श्री ठाकुर प्रसाद पोखरेल	९८५१२८१३९५
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, पोखरा	उपसचिव श्री रमेश ढकाल	९८४९०३१७९७
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, बुटवल	प्र.ना.उ. श्री राम प्रकाश शाह	९८५१०१८४८०
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, सुर्खेत	शा.अ. श्री मेघनाथ सापकोटा	९८४८०२८१०४
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, कोहलपुर	शा.अ. श्री निराजन शर्मा	९८४३७०१५६६
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, कन्चनपुर	प्र.ना.उ. श्री प्रेम सागर के.सी.	९८५८७५२३७७
अ.दु.अ.आ.कार्यालय, दिपायल	प्र.ना.उ. श्री अम्मर राज जोशी	९७४९००२३४६

११. संविधान, ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची

- नेपालको संविधान,
- अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
- भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९
- अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कार्यविधि, २०७०
- अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरुको आचार संहिता, २०७३
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- विशेष अदालत ऐन, २०५९

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबारसम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

आर्थिक बर्ष २०७४/७५ को प्रथम चौमासिकसम्ममा भएको विनियोजन तथा खर्चको विवरण

बजेट उपशीर्षक	बजेट शीर्षक	प्रथम चौमासिकको बजेट विनियोजन (रु. हजारमा)	प्रथम चौमासिकको कुल खर्च(रु.हजारमा)
संस्थागत सुदृढीकरण (२०६१०१३)	चालु	३८४८७	९७३४
संस्थागत सुदृढीकरण (२०६१०१४)	पुँजिगत	९४८०४	५४४५८

४१

हालसम्म अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा कुनै बेरुजु नभएको अवस्था छ । आयोगको ४७ प्रथम चौमासिकको भौतिक प्रगति करिब ५६ प्रतिशतभन्दा बढी रहेको छ ।

१३. तोकिए बमोजिमको अन्य विवरण

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट चालु आ.व. मा प्रकाशन भएका प्रतिवेदन तथा अन्य प्रकाशनहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको आधारभूत प्रशिक्षण दिग्दर्शन, २०७४
- प्रवर्द्धनात्मक तथा निरोधात्मक कार्यसम्बन्धी अवधारणापत्र, २०७४
- आयोगको सत्ताईसौं वार्षिक प्रतिवेदन (आर्थिक वर्ष २०७३/७४)
- आयोगको सत्ताईसौं वार्षिक प्रतिवेदनको सारांश
- अखितयार बुलेटिन

१४. आयोगबाट अधिल्लो आ.व.मा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुको विवरण

- सामुदायिक शिक्षा कार्यक्रम
- अन्तरक्रिया कार्यक्रम
- समन्वय बैठक
- बैदेशिक तालिम तथा अवलोकन भ्रमण
- कानूनमा सुधारका लागि अन्तर्क्रिया तथा मस्यौदा तयारी कार्य
- भ्रष्टाचार विरुद्धको अन्तराष्ट्रिय दिवस
- अनुसन्धानका लागि आधारभूत तालिम कार्यक्रम
- आयोगको स्थापना दिवस कार्यक्रम

१५. वैदेशिक सहायता, क्रण, अनुदान एवं प्रविधिक सहयोगको विवरण

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले हालसम्म कुनै प्रत्यक्ष वैदेशिक सहायता तथा क्रण सहयोग नलिएको ।

१६. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी देशमा सुशासन कायम गर्न अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आ.व. २०७३/७४ मा गरेका कार्यहरुको वार्षिक प्रतिवेदन सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू समक्ष पेश भइसकेको छ । उक्त प्रतिवेदन आयोगको वेवसाईटमा राखिएको छ ।

१७. सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्ने तोकिएको समयावधि

सरकारी कागजात धुल्याउने नियमहरु, २०२७ को अनुसूची १ देखि अनुसूची ५ समको व्यवस्था अनुसार कागजात धुल्याउने तथा संरक्षण गर्ने गरिएको छ ।

५१

१८. सूचनाको हक अन्तर्गत सूचना माग भएको विवरण:-

३ (तीन) वटा ।

१९. आयोगको वेबसाइट र सो को विवरण

अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको वेबसाइट www.ciaa.gov.np रहेको छ । उक्त वेबसाइटमा आयोगको परिचय, आयोगका पदाधिकारीहरुको परिचय, गठन, सांगठनिक संरचना, आयोग मातहतका कार्यालयहरुको विवरण, ऐन कानून, प्रतिवेदन, सूचना, प्रेस विज्ञप्ति तथा आयोगका विभिन्न प्रकाशनहरु सूचीकृत गरिएको छ । यसका अलावा अनलाइन मार्फत उजुरी प्रेषित गर्ने व्यवस्थासमेत मिलाइएको छ । २०७२ माघ महिनादेखि आयोगको हटलाइन १०७ मार्फत उजुरी गुनासाहरु सम्प्रेषण गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ । आयोगको फेसबुक पेज www.facebook.com/NepalCIAAमार्फत आयोगका प्रेसविज्ञप्ति सार्वजनिक गरी सूचना संप्रेषण गर्ने व्यवस्था गरिएकोछ ।

२०. विविध

आयोगका गतिविधिहरुका सम्बन्धमा थप जानकारी तथा सूचनाहरु आयोगको वेबसाइट www.ciaa.gov.np तथा आयोगको फेसबुक पेज www.facebook.com/NepalCIAAबाट समेत प्राप्त गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

५२

અછિતયાર દુરપયોગ અનુસંધાન આયોગકો સહઠન તાલિકા

અનુસર્વી - ૧

